

EESTI GEOLOOGIA SELTSI VOLIKOGU KOOSOLEK

Tallinn

18. oktoober 2016

Koosolekul osalesid: volikogu liikmed Hardi Aosaar, Olle Hints, Lauri Joosu, Ene Kadastik, Peep Kildjer, Tiiu Liblik, Sander Olo, Eduard Pukkonen, Anne Põldvere, Janne Tamm, Olavi Tammemäe ja Ethel Tamm ning sekretär Saima Peetermann; külalised: Anneli Oone, Kalev Kallemets ja Päärn Paiste.

Koosolekut juhatas Olavi Tammemäe, protokollis Saima Peetermann.

PÄEVAKORD:

- 1) Uue liikme vastuvõtmine
- 2) Jooksvad küsimused
- 3) “Teeme+” toetuse taotlemisest
- 4) Ülevaade geoloogiateenistuse moodustamise hetkeseisust

1) Uue liikme vastuvõtmine

Volikogu liikmed tutvusid **Päärn Paiste** avaldusega, kes soovib saada Eesti Geoloogia Seltsi tegevliikmeks.

OTSUSTATI koosolekul osalenud volikogu liikmete poolthääletage võtta TÜ doktorant, spetsialist ja õppekava programmijuht Päärn Paiste Eesti Geoloogia Seltsi tegevliikmeteks.

2) Jooksvad küsimused

- Vahepeal on lahkunud Geoloogia Seltsi auliige Enn Pirrus – kus avaldada talle ühine järelehüüe?
D. Kaljo on juba koostanud järelehüüde, mis avaldatakse Eesti Looduse järgmises numbris.
Info lisada ka Seltsi kodulehele. 2005 on Ennuga tehtud pikem intervjuu, sealt saab vajadusel fakte.

- Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu Kukruse aherainemäe ümberpaigutamiseks asukoha eelvaliku lähteseisukohtadele ning keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusele ning avalikust väljapanekust ja arutelust teatamine.

Meilitsi laekunud dokumendid on edastatud volikogu liikmetele tutvumiseks. Kui kellegi on ettepanekuid, siis palun saata Saimale, vastasel korral teatame, et Geoloogia Seltsil ettepanekuid ei ole.

- Puurijate kutsestandard – A. Põldvere sõnul on kõik korras, asjad toimivad.

3) Teaduse populariseerimine alategevuse “Teeme+” toetuse taotlemisest – A. Põldvere

Külalisena osaleb koosolekul Annely Oone TTÜ Virumaa Kolledži Põlevkivi Kompetentsikeskusest.

A. Põldvere, E. Kadastik osalesid Teeme+ infopäevadel. Sealt saadud info põhjal ettepanek mitte esitada dubleerivaid taotlusi, vaid pigem teha koostööd, selliselt on rohkem lootust toetust saada, kuna jagatav summa ei ole väga suur ja oodatavalt tuleb taotlusi palju.
Mõeldes tagasi varasemale noorgeoloogide tegevusele tundub teostatav olevat neile suvelaagrite korraldamine.

A. Oone: Meil osaleb ka gümnaasiumiõpilasi, variant oleks läbi viia Geoloogia Seltsi poolne suvelaager Ida-Virumaal.

O. Tammemäe: Tõenäoliselt läheb välja mitmeid taotlusi siin koosolekul osalevat asutuste poolt + EGEOSt. Mõtlemise koht: kas on suurem tõenäosus saada toetust paljudele eraldi taotlustele, või paarile suuremale taotlusele, kui asutused teeksid koostööd.

Maksimaalselt rahastatakse 128 projekti.

Toetuse andmise eesmärk on teadus- ja arendustegevuse ning loodus- ja täppisteaduste ja tehnoloogia (LTT) valdkonna populariseerimine noorte seas, teadlikkuse tõstmine LTT valdkonnast ning huvi kasvatamine teadlas- ja insenerikarjääri vastu.

Sihtgrupp on gümnaasiumiõpilased. Lõpptulemusena tõuseb ülikoolides LTT valdkonda sisseastujate ja lõpetajate arv.

S. Olo: Gümnaasiumiõpilased on tegelikult kõige keerulisem sihtgrupp.

A. Põldvere: Noorgeoloogide suvelaagri taaslustamine 4-5 päevaseks oleks hea.

Veel on õpetajate poolt tulnud ettepanek koostada neile üks korralik geokronoloogiline tabel, vaja oleks ka väikesi praktilisi teatmikke (nt kivimite ja kivististe määramise kohta jmt.).

S. Olo: Selle kohta on tegelikult juba äpp olemas.

A. Põldvere: Väga hea! Lisaks on küsitud maavarade kohta materjali, mis võiks gümnaasiumiõpilasi huvitada. Tuleks pakkuda ka sellist infot, et kui noor tuleb geoloogit õppima, mis erialadel ta siis pärast lõpetamist võiks tööle asuda.

Kui volikogu leiab, et noorgeoloogide suvelaagrite korraldamine oleks üks võimalik teema, siis saab töögrupi kokku panna.

O. Hints: Tegelikult on varasemalt noorgeoloogide laagrile eelnenud ka ringitegevus kooliaasta jooksul.

H. Aosaar: Kui piisavalt palju käia koolides geoloogiast rääkimas, siis sealtkaudu kindlasti leiaks huvilisi suvelaagrisse. Tartlased on seda teinud, mina samuti, võiks teisedki käia.

E. Tamm: KIKi kodulehel on rahastatud projektide all mh Saunja õpituba noorgeoloogidele – võib-olla saaks Selts teha nendega koostööd.

Lisaks suveseminari teemal – võiks korraldada nn talgupäeva mõne paljandi korrastamiseks, koostöös kohaliku kogukonnaga nt. Kas keegi oskaks pakkuda välja, millist paljandit võiks korrastama minna? Kui volikogu teeks põhimõttelise otsuse, et selline üritus on vajalik, siis saaks edasi tegutseda ja asuda raha taotlema.

Kõik koosolekul osalenud volikogu liikmed leidsid, et talgupäevade (2 päeva) korraldamise idee on sobiv.

A. Oone: TTÜ Virumaa Kolledži ja Põlevkivi Kompetentsikeskus on nõus projektides partneriks olema. On ruumid, on inimesed, teadmised. Kompetentsikeskus läheb samuti taotlusega välja.

A. Põldvere: Projektidel oluline praktilisi tegevusi võimaldada + keskkonnamõõde. Praktiline väljund (insenerihariduse väärtustamine!).

Põhikoolidele sobivat maavarade õpikut on kellelgi pakkuda?

O. Hints: Õppematerjalide puhul ilmselt ei ole mõtet neid trükkida, digitaalset materjali võtavad noored paremini vastu.

P. Paiste: Tartul ühe variandina õppevahend koos kasutamishendiga õpetajale.

O. Hints: TTÜ Geoloogia Instituut on mõne aasta eest KIKi projekti raames teinud kivimite näidiste õpekomplekte, mis jagati koolidele. Olid väga populaarsed.

4) Ülevaade geoloogiateenistuse moodustamise hetkeseisust – K. Kallemets (MKM)

Eesti Teadusagentuuri riikliku tähtsusega teadus- ja arendustegevuse toetamise programm, tegevus 1. Kokku lepitud 11 märksõna, mida konsortsium võiks taotlusse panna, kuid see loetelu on hetkel veel avatud, st neid saab veel lisada, kui on hea põhjendus.

Geoloogiateenistuse moodustamine OÜ Eesti Geoloogiakeskuse baasil.

Oluline muudatus võrreldes praeguse Geoloogiakeskusega on see, et teatud teenuseid (keskkonnamõju hindamine, lubade taotlemine) uus geoloogiateenistus enam osutama ei hakka. Oluline on tekitada eelarvemahtu, et loodav asutus saaks ise finantseerida maapõueuurimisi. Suurusjärgud on indikatiivselt kokku lepitud.

Edasised sammud ei vaja täiendavaid õiguslikke samme riigikogu poolt.

Geoloogiateenistuse loomine on sisuliselt uue asutuse loomine. Töötajaskonna saab asutuse juhtkond edaspidi ise komplekteerida. Struktuur muutub, plaanitud neli osakonda. 2018. aasta 1. jaanuaril peab uus geoloogiateenistus juba toimima.

L. Joosu: Mis saab olema uue asutuse fookus?

K. Kallemets: Teadusnõukogule esitatakse uuringuplaan, igal ressursil saab olema eraldi projektijuht, kuidas ressursiga jõuda kontsessiooni määratlemiseni. Geoloogiateenistuse roll on välja töötada optimaalne tehniline lahendus. Kontsessioonikomisjon tegeleb kontsessiooni tingimustega. MKM nõustav kogu saab olema geoloogiateenistuse nõukoda.

L. Joosu: Loodav asutus uurib maavara läbi, koostab dokumentatsiooni, esitab MKM-le, kes korraldab kontsessioonikonkursi?

K. Kallemets: Täpselt nii, sõlmib kontsessioonilepingu parima pakkujaga, kusjuures parima pakkujaga mitte ainult rahalises mõttes.

O. Tammemäe: Geoloogiateenistusel saab ikkagi olema ka riigi (omaniku) järelevalve/kontrolli funktsioon (nt seire)?

K. Kallemets: Jah, see roll jääb teenistusele.

O. Hints: Aga andmed? Kuidas need KeM ja MKM vahel jaotatakse?

K. Kallemets: Ehitusgeoloogilised uuringud ja kaardistamine – normaalsetes riikides tegeleb sellega üks asutus. KeM loobub geoloogiakeskusest ja aktsepteerib, et uurimise roll läheb üle loodavale geoloogiateenistusele.

Puurüdamikud – jäävad geoloogiateenistusele, Arbavere saab olema kohaks, kus neid säilitatakse ja kus neid saab uurida. Fond jääb geoloogiateenistusele.

Järgmine volikogu koosolek

Ettepanek järgmine kord kohtuda 2017. aasta algul, vahepeal suhtleme netis, listis jne.

A. Põldvere: Volikogu peaks kinnitama terminoloogiakomisjoni koosseisu, aga seda saab teha ka e-
kirjaga.

Koosoleku juhataja:

O. Tammemäe

Protokollija:

S. Peetermann